

Degenerativní cervikální myelopatie – klinický obraz, diagnostika a strategie léčby

MUDr. Zdeněk Kadaňka, Ph.D., prof. MUDr. Josef Bednařík, CSc.

Neurologická klinika LF MU a FN Brno

Degenerativní cervikální myelopatie (DCM) je chronické, progresivní onemocnění krční míchy. Degenerativní procesy (spondylóza, hypertrofie facetových kloubů, výhřezy plotének) včetně postižení vazů (osifikace zadního podélného vazů, hypertrofie ligamentum flavum) vedou k míšní kompresi a rozvoji možného neurologického deficitu. Ten se projevuje zejména syndromem neobratných rukou, zhoršením chůze a sfinkterovou insuficiencí. Podle současných doporučení by měli být nemocní se střední a těžkou formou DCM léčeni operativně. U pacientů s lehkou formou DCM a pacientů bez klinických známek myelopatie, avšak s projevy radikulopatie, by měla být navržena buď operační léčba, či cílená rehabilitace. Jedinci s průkazem významné míšní komprese (avšak bez klinických známek myelopatie či radikulopatie) by měli být pravidelně klinicky sledováni.

Klíčová slova: degenerativní krční myelopatie, spinální cervikální stenóza, nemyelopatická degenerativní cervikální míšní komprese, syndrom neobratných rukou.

Degenerative cervical myelopathy – clinical manifestation, diagnosis and practical management

Degenerative cervical myelopathy (DCM) is a chronic progressive disease of the cervical spinal cord. Osteoarthritic degeneration (spondylosis, facet hypertrophy, and degenerative disc disease), ligament changes (ossification of the posterior longitudinal ligament, hypertrophy of the ligamentum flavum) may lead to the spinal cord compression and result in neurological deficits. It is manifested as clumsy hands syndrome, gait impairment, and bladder problems. The latest clinical guidelines recommend surgery for patients with moderate and severe DCM. For patients with mild DCM (or non-myelopathic patients with radiculopathy), the guidelines suggest that either surgery or a supervised trial of structured rehabilitation. The nonoperative treatment with serial clinical follow-up should be reserved for asymptomatic patients with imaging evidence of cervical spinal cord compression.

Key words: degenerative cervical myelopathy, cervical spinal stenosis, non-myelopathic degenerative cervical spinal cord compression, clumsy hand syndrome.

Úvod

Degenerativní cervikální myelopatie (DCM) je závažné onemocnění, které vzniká (většinou postupně progredující) kompresí krční míchy. Ta je vyvolána rozvojem degenerativních změn a vede ke statickému i dynamickému útlaku míchy a jejích cév. Toto onemocnění je i v současné době prozatím nedostatečně diagnostikováno, přestože se jedná o nejčastější netraumatické míšní postižení u lidí starších 14 let (častější než roztrou-

šená mozkomíšní skleróza či nádory míchy). Pokud není adekvátně léčeno, tak může vést k nevratnému postižení nervových struktur a manifestovat se těžkou poruchou hybnosti až úplnou imobilizací pacienta.

Patofyziologie vzniku DCM

Na vzniku onemocnění se podílejí statické a dynamické faktory. Mezi statické faktory patří veškeré strukturální změny, které vedou k postupnému zužování páteřního ka-

nálu. Patofyziologická kaskáda rozvoje DCM začíná změnami na meziobratlovém disku (Fehlings et Skaf, 1998). Ten se při degenerativním procesu postupně zmenšuje, tvoří se trhliny v jeho pevném pouzdře, které mohou pokračovat až k periférii. Skrze tyto trhliny dochází k vyklenutí měkkého jádra ploténky. Současně se mění tvar krycích destiček a tvoří se okrajové osteofyty přilehlých obratlů, zbytnují facetové klouby. Dochází ke zkrácení délky celé páteře a ke změnám jejich biome-

MUDr. Zdeněk Kadaňka, Ph.D.
Neurologická klinika LF MU a FN Brno
kadanka.zdenek2@fnbrno.cz

Cit. zkr: *Neurol. praxi.* 2023;24(1):12-16
Článek přijat redakcí: 14. 6. 2022
Článek přijat k publikaci: 5. 10. 2022